

Leesvoer uit de regio

Het Booijink Veevoeders magazine houdt u op de hoogte van alle ontwikkelingen rondom de mengvoederbranche.

>6

Management in de
varkenshouderij

>12

De unieke eigenschappen
van grondstoffen

■ BOOIJINK ■
V E E V O E D E R S

"Groot genoeg om te kunnen concurreren en klein genoeg om u te kennen"

Inhoudsopgave

Het Booijink Veevoeders Magazine verschijnt vier keer per jaar. Met dit magazine informeren wij u over wat er allemaal speelt in de varkens- en rundveehouderij en brengen wij u op de hoogte van de belangrijkste facetten binnen nutritie (voersamenstelling) en grondstoffen. Ook laten we iedere editie een medewerker aan het woord. Kortom, dit magazine biedt u een uniek kijkje in onze keuken.

>5

Voorwoord door
Giel Booijink

>6

Management
in de varkenshouderij

>8

Maatvoerders:
onze kracht,
uw voordeel!

>10

De unieke
eigenschappen van
grondstoffen

>12

Mengvoerders
samenstellen is als
een puzzel

>14

Medewerker
aan het woord

*"Regelmatig
met de boeren
in gesprek"*

*“Dynamisch en
innovatief
familiebedrijf”*

Schoolstraat 2
8102 EM Raalte

Giel BooiJink

Paul BooiJink

Voorwoord

De eerste uitgave van het BooiJink Veevoeders Magazine is een feit. Hartelijk dank aan iedereen die hieraan heeft meegewerkt!

Ik, Giel BooiJink, ben sinds 2005 directeur van BooiJink Veevoeders B.V., een bedrijf dat al vier generaties actief is. In 1900 kocht Gerard BooiJink een molen in Luttenberg en was het bedrijf een feit. Mijn opa Jan BooiJink startte in 1930 een tweede fabriek in Raalte terwijl Herman BooiJink, de opa van mijn neef en mededirecteur Paul, in Luttenberg bleef. De derde generatie BooiJink, met Jan, Ben en Gerard, liet BooiJink Luttenberg en BooiJink Raalte in 2000 fuseren tot BooiJink Veevoeders B.V. In 2005 heb ik de aandelen van mijn vader Gerard overgenomen en in 2011 startte Paul bij BooiJink Veevoeders B.V., waarna hij een paar jaar later de aandelen van zijn vader Jan en oom Ben overnam. Vanaf dat punt geven wij leiding aan het huidige BooiJink Veevoeders B.V.

BooiJink Veevoeders B.V. heeft drie productielocaties: één in Raalte, één in Luttenberg en één in Rijssen. Daarmee is BooiJink Veevoeders B.V. een dynamisch en innoverend familiebedrijf dat zowel nationaal als internationaal opereert. In Luttenberg produceren we voornamelijk rundveevoer, terwijl in Raalte het varkensvoer en diverse voeders voor export worden gemaakt. In Rijssen wordt uitsluitend biologisch voer geproduceerd, wat door Fakkert diervoeders op de markt wordt gebracht.

BooiJink Veevoeders is aangesloten bij een inkooporganisatie. Dit vanwege het feit dat de grondstoffenmarkt een wereldmarkt is. Door onze inkooporganisatie hebben wij toegang tot alle markten en aanbieders. Daarnaast profiteren wij van een groot inkoopvolume waardoor wij scherp kunnen onderhandelen. Dit resulteert in lagere grondstofprijzen.

Alle voersamenstellingen worden door onze eigen nutritionisten vervaardigd. Door onze zeer brede en specifieke kennis en kunde van veevoeders zijn wij in staat om kwalitatief goede voeders te produceren en deze tegen concurrerende prijzen aan te bieden. Onze vertegenwoordigers gaan regelmatig met de boeren in gesprek om te weten wat er bij hen speelt, om samen te bekijken wat er nodig is en wat men wil bereiken. Om de spreekwoordelijke stip op de horizon te plaatsen en te overleggen hoe we samen die weg daartoe kunnen bewandelen.

Naast dit prachtige bedrijf heb ik een mooi en fijn gezin waar ik net als in mijn werk graag veel energie in stop. Samen met mijn vriendin Claudy Wichink en onze vijf kinderen vormen wij een samengesteld gezin en wonen we in Raalte.

Ik wens u veel leesplezier en heel veel succes met uw bedrijf.

Giel BooiJink

*“BooiJink is een
familiebedrijf
dat al vier
generaties
actief is”*

Management in de varkenshouderij

Als ondernemer van een varkensbedrijf moet je tegenwoordig van veel zaken kennis hebben. Van een varkenshouder mag verwacht worden dat hij op korte termijn beslissingen kan nemen. Daarvoor is uitgebreide kennis nodig van management: voeding, personeel, technische kengetallen, de financiële gevolgen en planning en organisatie van het productieproces zijn dagelijkse besprekpunten. Optimaliseren lukt niet zonder samen te werken met gedreven specialisten.

Walter
Wagenmans
Specialist
varkenshouderij

De huidige varkenshouderij wordt steeds vaker vergeleken met topsport. Dit betekent dat de varkenshouder een topsportcoach is. Hij wil zijn dieren niet alleen door en door kennen, maar daarnaast ook begrijpen wat er gebeurt als er iets misloopt. Enkel op die manier kan hij technische topresultaten boeken.

Naast de basisprincipes voor het houden van varkens is voeding voor het varken een belangrijke tool om optimale technische resultaten te behalen. Daarentegen vormt voer de grootste kostenpost in de varkenshouderij. Het is dus belangrijk om daar verstandig mee om te springen en de dieren te voeren naar de behoefte van dat

moment mét het juiste voer. Daarvoor is kennis nodig, kennis die niet altijd voldoende aanwezig is bij de varkenshouder. Een voerleverancier heeft die kennis wél in huis en kan samen met de varkenshouder ieder onderdeel van het voerproces verder optimaliseren.

Maar er is meer nodig dan alleen voerkennis! Verbetering van het voer is alleen efficiënt wanneer alle omstandigheden perfect zijn. Denk hierbij aan de basisprincipes van de varkenshouderij: varkenssignalen, huisvesting, klimaat, fokkerij, gezondheid en (arbeids)planning. Zaken die zeker raakvlakken hebben met efficiënt voergebruik. Booijink Veevoeders

“Voerleverancier heeft kennis in huis”

heeft voor elk van deze disciplines specialisten in huis die naast hun uitgebreide voerkennis met de varkenshouder kan sparren over al deze zaken.

Hoe kan het management van de varkenshouder dan nu worden beoordeeld? Grofweg kan een volledig gesloten varkensbedrijf worden verdeeld in een aantal fasen. Voor elke fase geldt dat er alleen optimaal resultaat behaald kan worden wanneer de varkenshouder en zijn personeel dit proces beheersen.

De varkenshouder kan met de (voer) specialisten van Booijink Veevoeders over alle facetten sparren en veel onderwerpen bespreken. Vaak kan er met behulp van een analyse vanuit het aanwezige managementsysteem al getoetst worden of onderdelen optimaal verlopen. Bij goede resultaten kan er bekeken worden waar nog puntjes op de ‘i’ gezet kunnen worden of waar nog doorontwikkeld kan worden. Bij tegenvallende resultaten kan uitgezocht worden in welke fase van het bedrijf het probleem zich bevindt om van daaruit te werken aan het verbeteren van die resultaten. Het blijven monitoren van al deze fasen is een onderdeel van de bedrijfsvoering van een varkenshouderij waarbij een specialist kan helpen.

Walter Wagenmans
Specialist varkenshouderij

“Varkens houden is topsport ”

**Maatvoerders:
onze kracht,
uw voordeel!**

Vrijwel alle rundveevoeders die we aanbieden wordt pas geproduceerd nadat de klant een bestelling heeft gedaan. Dit betekent dat het gehele proces, te weten de advisering door onze buitendienstmedewerkers, de orderintakes en productie én distributie, naadloos in elkaar moet overlopen om u als klant zo snel en efficiënt mogelijk van het juiste voer te voorzien.

*Martin Damhuis
Specialist
rundveehouderij/
Nutritionist*

In de rundveehouderij hebben we te maken met zeer wisselende uitgangspunten om een optimaal rantsoen samen te stellen. Het begint al met het feit dat 60 tot 70% van het rantsoen van uw dieren bestaat uit eigen ruwvoer en eventueel natte bijproducten uit de voedingsmiddelenindustrie. De samenstelling van dit deel van het rantsoen wisselt ook nog eens door het jaar heen doordat er wordt overgeschakeld op een andere gras- of maïskuil. Verder wordt in het groeiseizoen vaak overgegaan op weidegang. Tot slot hebben we ook te maken met de individuele wensen van de ondernemer zelf en/of de eisen die worden gesteld door de verwerkende industrie. Uiteraard moeten al die wensen passen binnen de wettelijke

kaders die in het land van de afnemer gelden. Aan ons de uitdaging om onder al deze wisselende omstandigheden het juiste voer te produceren zodat u een zo optimaal mogelijk technisch en financieel resultaat met uw dieren kunt behalen.

Wat komt er allemaal bij kijken om dit proces zo vlot en efficiënt mogelijk te laten verlopen? Als eerste is het van groot belang dat u goed in beeld hebt wat de hoeveelheid en kwaliteit is van het (ruw) voer dat op het bedrijf aanwezig is. Met deze inventarisatie kan niet snel genoeg worden begonnen. Pas dan kan samen met één van onze buitendienstmedewerkers een plan van aanpak worden gemaakt voor de beste aanvullende samenstelling

*“Iedere voer-
samenstelling
heeft een uniek
nummer”*

van het krachtvoer. Hierbij wordt vaak de keus gemaakt voor één standaardsoort uit ons assortiment, aangevuld met een of meerdere maatvoerders om het rantsoen voldoende te corrigeren. De (on)mogelijkheden op het boerenbedrijf komen dan direct al aan de orde. Hoeveel silo's zijn beschikbaar? Wat is de onderlinge volumeverhouding van de silo's? Wordt er gemolken met een automatisch melksysteem? Is er een voermengwagen op het bedrijf aanwezig? Hoeveel groepen dieren moeten worden gevoerd? En zo zijn er wel meer zaken die we aan het lijstje kunnen toevoegen.

Als samen met de veehouder de voersamenstellingen zijn besproken, en of die in meel-, brok- of kruimelvorm moeten worden geleverd, geeft de buitendienstmedewerker dit door aan de afdeling Nutritie. De nutritionist bepaalt of de wensen van de veehouder uitvoerbaar zijn en of alle grondstoffen beschikbaar zijn. Nadat de voersamenstellingen zijn berekend wordt een uniek nummer toegekend. Het recept wordt onder dit nummer geheel geautomatiseerd doorgezet naar de fabriek in Luttenberg én naar de administratie van Booijsink. Er wordt een label aangemaakt dat aan alle wettelijke eisen voldoet en ook de verkoopprijs wordt vastgesteld. Op het moment dat de klant de productcode bestelt, komt er direct een order in het fabriekssysteem zodat de operators met

de productie kunnen starten. Onze fabriek is zeer goed ingericht om zowel grote tonnages van 1 product als ook relatief kleine charges op maat te produceren. Alle investeringen in de laatste twintig jaar waren gericht op het gemakkelijk op één dag kunnen produceren van veel klant-specifieke producten. Denk hierbij aan bijvoorbeeld snel leeg draaiende koelers, een zeer groot aantal kleinere gereed product silo's en voorbelading van vrachtwagens. Dit laatste houdt in dat we de gehele inhoud van een vrachtwagen met maximaal tien voersoorten al in de fabriek klaar hebben staan. Als deze vervolgens leeg terugkomt in de fabriek, dan kan de gehele vrachtwagen binnen vijf minuten worden volgeladen met maximaal tweëndertig ton voer. Tijdens het laden komen meteen de juiste gewichten en labels uit de printer. En de chauffeur kan direct weer vertrekken, op weg naar een tevreden klant.

*Martin Damhuis
Specialist rundveehouderij/Nutritionist*

*“Het is een
uitdaging om
het juiste voer
te produceren”*

*“Het juiste
voer biedt
optimaal
technisch en
financieel
resultaat”*

De unieke eigenschappen van grondstoffen

Er zijn wel honderden grondstoffen waarvan je diervoer kan maken. Deze zijn in verschillende categorieën onder te verdelen. De grootste categorieën zijn de primaire grondstoffen en de co-producten. Daarnaast zijn er de premixen, dit zijn mengsels van toevoegingsmiddelen zoals vitaminen, mineralen en spoorelementen. Gebruikte vetten en oliën zijn veelal plantaardig, en hoewel er ook dierlijke vetten zijn, gebruiken wij die vanwege regelgeving niet bij Booiijk Veevoerders.

De meeste grondstoffen die we gebruiken komen uit Europa, maar we gebruiken ook grondstoffen uit andere delen van de wereld, zoals bijvoorbeeld soja. Onze primaire grondstoffen zijn in te delen in energierijke en eiwitrijke grondstoffen. Energierijke grondstoffen zijn onder andere tarwe, gerst, haver en maïs. Eiwitrijke grondstoffen zijn bijvoorbeeld erwten, luzerne, lupine en sojabonen. Granen zijn zeer lang houdbaar en hun voedingswaarde is hoog. Het zijn zetmeelrijke en dus energieke voedingsmiddelen met een relatief laag eiwitgehalte. Voeders met veel granen zijn onder andere zeer geschikt voor varkens.

Onze co-producten zijn veelal rest- of bijproducten uit de levensmiddelenindustrie. Deze producten worden niet verkwest maar op een effectieve en duurzame manier verwerkt in onze diervoeders. Zo blijft bijvoorbeeld sojaschroot over na het persen van sojabonen tot olie. En koekjes en brood die afwijkend zijn van vorm of waarvan de consumptiedatum bijna is bereikt worden ook door ons verwerkt. De voedingswaarde van co-producten op basis van graan is in de regel hoog

aan eiwitgehalten. Hierbij kunt u denken aan producten die uit de bio-ethanol-productie komen. Co-producten zijn daarnaast rijk aan verteerbare vezels, al hebben ze vaak een lager zetmeelgehalte. Sojaschroot is door een zeer hoog eiwitgehalte en gunstige aminozuursamenstelling zeer geschikt voor de verwerking in diervoeders. En palmpitschilfers zijn een bron van eiwitten en hebben een hoge energetische waarde.

Vitaminen, mineralen, spoorelementen, enzymen en aminozuren zijn belangrijke toevoegingen voor de gezondheid en groei van het dier. Premixen/concentraten zijn een mengsel van deze toevoegingen. Afhankelijk van de behoefte van het dier produceert Booiijk premixen/concentraten en natuurlijk aanvullende en complete voeders. We houden daarbij rekening met de wijze waarop de dieren worden gehouden. Bijvoorbeeld, staan ze buiten of binnen, wat is de leeftijd, met welk doel worden de dieren gehouden, et cetera. Om de verteerbaarheid van het voer te verhogen of om de beschikbaarheid van bepaalde mineralen te verhogen worden enzymen gebruikt. Door het gebruik van enzymen kan bijvoorbeeld de hoeveelheid fosfaat in het voer omlaag gebracht worden en dat helpt de fosfaatuitstoot via mest te verminderen. Door een optimale verhouding van de darm verteerbare aminozuren aan te houden is een eiwitverlaging in het voer mogelijk. Hierdoor wordt er efficiënter met eiwitrijke grondstoffen omgegaan, waardoor er weer minder eiwitrijke grondstoffen nodig zijn.

*Tomas Wagenaar
Grondstoffenplanning en allround
medewerker*

*Tomas Wagenaar
Grondstoffen-
planning
en allround
medewerker*

*“Sojaschroot is
zeer geschikt
voor verwerking
in diervoer”*

*“Enzymen in voer vermindert
fosfaatuitstoot in mest”*

Mengvoeder samenstellen is als een puzzel

De samenstelling van een mengvoeder heeft invloed op de (dier)technische prestaties van het veehoudersbedrijf. Het samenstellen van een mengvoeder is als het leggen van een puzzel; de juiste stukjes moeten precies in elkaar passen om de puzzel compleet te maken. Er zijn heel wat gegevens, puzzelstukjes, nodig om een mengvoeder te kunnen samenstellen. Om te beginnen moet de voederwaarde van de grondstoffen bekend zijn.

Fennie Bouwknegt
Nutritionist

Grondstoffen bestaan uit water, organische stof en anorganische stof. Het organische deel bevat ruw eiwit, ruw vet, ruwe celstof en koolhydraten, zoals suikers en zetmeel. Het anorganische deel bevat mineralen. De chemische samenstelling van grondstoffen kan worden gemeten met behulp van de NIRS-methode. Door middel van infraroodtechnologie wordt bepaald hoeveel molecuulverbindingen in een stof aanwezig zijn.

De voederwaarde van grondstoffen is niet altijd gelijk. Er zijn verschillende factoren die invloed kunnen hebben op de chemische samenstelling van een grondstof, zoals de herkomst, het seizoen,

klimaat, de groei- en oogstwijze en een eventuele bewerking van de grondstof. Als gevolg van verschillen in deze factoren ontstaat er variatie in de voederwaarde van een grondstof. Maïs afkomstig uit Frankrijk is qua voederwaarde niet gelijk aan maïs uit bijvoorbeeld Duitsland. Deze variatie in grondstoffen heeft invloed op de kwaliteit van het samengestelde mengvoeder. Door regelmatig monsters te nemen van grondstoffen en de chemische samenstelling te analyseren, kan de voederwaarde gecorrigeerd worden en de kwaliteit van de voeders worden gewaarborgd. Op deze manier is de variatie in grondstoffen niet van invloed op de resultaten van het samengestelde mengvoeder.

*“De behoefte-
normen en
grondstoffen
vormen de
basis van de
puzzel”*

Slechts een deel van de voederwaarde - de chemische samenstelling - kan daadwerkelijk worden geanalyseerd, op basis waarvan het overige deel van de voederwaarde wordt berekend. Het gaat bijvoorbeeld om de energiewaardering van grondstoffen. Booijink hanteert - net als een groot deel van de Nederlandse mengvoederleveranciers - voor rundvee het VEM- of VEVI-systeem. Voor varkens wordt EW gebruikt. Hier hebben we al jaren veel ervaring mee, en goede praktijkresultaten laten zien dat we hiermee een prima instrument in handen hebben om een mengvoeder of rantsoen van goede kwaliteit te kunnen berekenen.

Een dier heeft naast behoefte aan energie ook behoefte aan eiwitten, aminozuren, vitamines en mineralen. Al deze behoeftes worden vertaald naar normen die gesteld worden aan een mengvoeder. Er wordt voortdurend onderzoek gedaan naar deze behoeftenormen door verschillende partijen, waaronder Schothorst Feed Research, waarmee wij nauw samenwerken. De normen worden op basis van dit onderzoek steeds aangescherpt en in onze voeders aangepast volgens de meeste actuele inzichten.

*“De voeder-
waarde van
grondstoffen
is niet altijd
gelijk”*

De behoeftenormen vormen samen met de beschikbare grondstoffen de basis van de puzzel. Daarnaast zijn er nog andere puzzelstukjes zoals de wetgeving, grondstofprijzen, wensen van de klant en/of fabriek en de kwaliteitseisen die allemaal in de puzzel moeten passen. Een puzzel kan ontzettend veel stukjes bevatten wat het moeilijk maakt de puzzel compleet te maken. Hierbij maakt ons berekeningsprogramma het mogelijk de beste samenstelling te vinden voor het mengvoeder. Wanneer een of meerdere puzzelstukjes veranderen, door bijvoorbeeld een verandering in de wetgeving, behoeftenormen of een wens van de klant, zal de puzzel niet meer compleet zijn en opnieuw gelegd moeten worden. Zo zijn we bij Booijink continu bezig met het samenstellen van mengvoeders van de beste kwaliteit.

Fennie Bouwknegt
Nutritionist

Medewerker aan het woord

Jesper Alferink
Vertegenwoordiger
buitendienst

Hoe oud ben je?

21, oeps 26 jaar (lacht).

Waar ben je geboren?

In Raalte.

Woon je daar nog steeds?

Ja.

Lekker dichtbij het werk.

Ja, zeker 800 meter.

Welke opleiding heb je?

Hoge Landbouwschool. Bij Booijink heb ik mijn afstudeerproject gedaan en toen ben ik blijven hangen.

En je woont bij je ouders?

Ja klopt!

Heb je broers en zussen?

Ja, 1 broer en 2 zussen.

Wonen die ook nog thuis?

Nee die zijn het huis al uit.

En waarom woon jij nog steeds thuis dan?

Omdat het kan! En omdat het goed bevalt.

Hebben jullie huisdieren?

Alleen een hond.

Wat zijn je hobby's?

Geen sport. Ik werk regelmatig op de boerderij van een veehandelaar. En ik hou varkens bij mijn vriendin.

Hoe lang werk je al bij Booijink?

2,5 jaar.

En heb je het naar je zin bij Booijink?

Ja, heel erg!

Wat maakt het werken bij Booijink zo leuk dan?

Het is een kleinschalig bedrijf, met leuke collega's en veel klantcontact.

Zie je jezelf nog lang bij Booijink werken?

Ja! Zolang ik tenminste geen eigen boer word.

Je passie is om boer te worden?

Een jongensdroom! Met rundvee.

Wat let je?

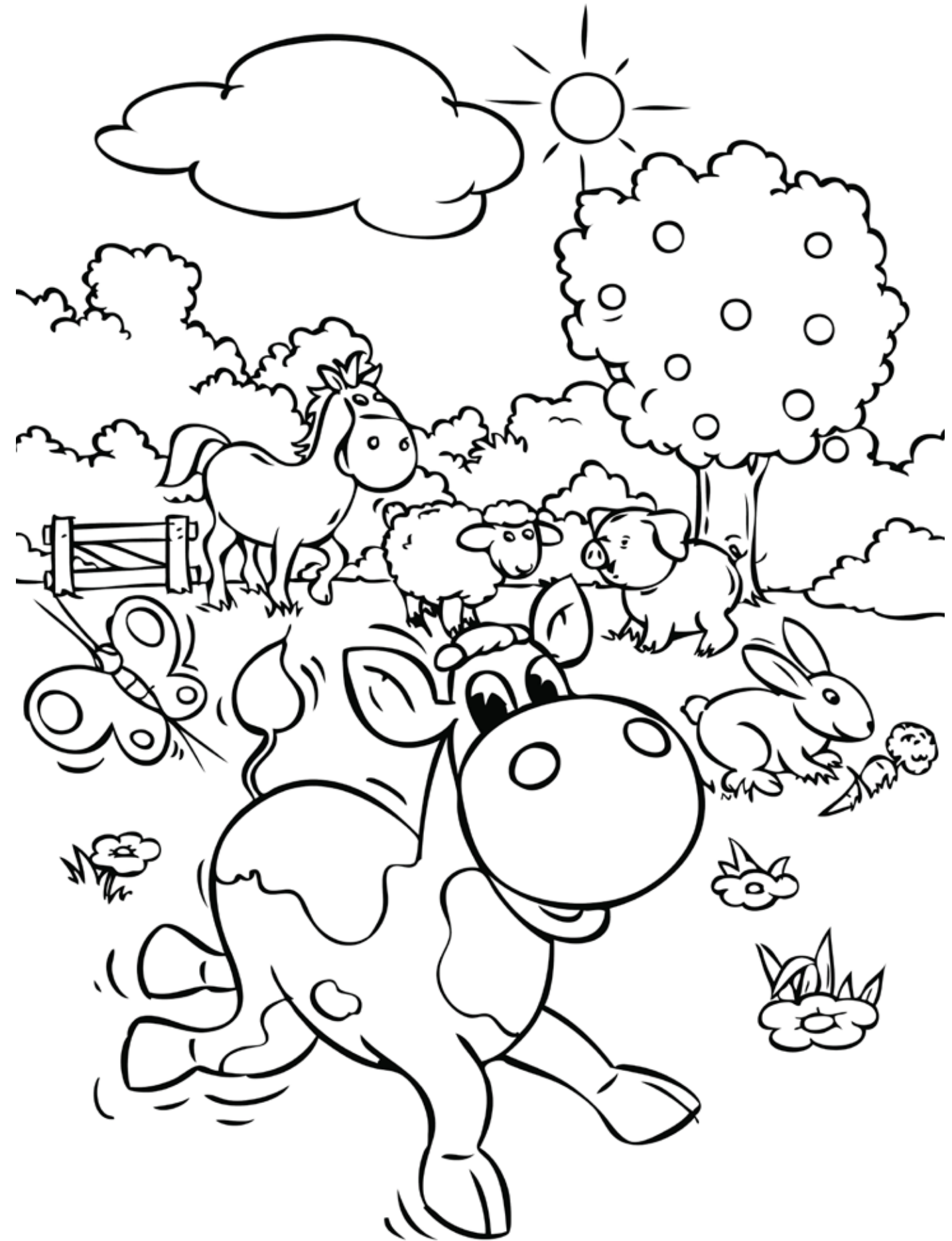
De financiële drempel. Vanuit familie heb ik niemand met een boerderij.

Wat zou je graag willen bereiken bij Booijink?

Een specialisme in mijn vakgebied, namelijk kalveren, jongvee, melkvee en vleesvee

“Innovaties en nieuwe technieken volgen zich op in een razend tempo”

*"Groot genoeg om te
kunnen concurreren
en klein genoeg om
u te kennen"*

Contact

Postbus 95
8100 AB Raalte

0572-345200
info@booijinkveevoeders.nl

booijinkveevoeders.nl

